



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Vyhodnocení rizik kontaktu dítěte v náhradní rodinné péči s biologickou rodinou

16. října 2019, Jihlava
Ria Černá

Amälthea

Děti potřebují rodinu!




Kraj Vysočina

Proč se tématem v Amalthee a Latusu tolik zabýváme...

- často jsme **nevěděli**, v jaké frekvenci a jak kontakt nastavit (a přitom jsme ho měli asistovat, iniciovat, obhajovat či zastavovat)
- těžko se nám **argumentovalo/vysvětlovalo** dětem, rodičům i pěstounům, proč zrovna takhle a ne jinak
- v praxi se v tomto tématu stále objevují **trendy** a zájem dítěte zůstává v pozadí
- **téma** identity dítěte je pro nás **klíčové** pro pochopení celého systému NRP
- jako odborníci spoluzodpovědní za nastavení kontaktu si musíme být vědomi **výhod i rizik** kontaktu dětí

Východiska...

- podpora identity dítěte není totéž co podpora kontaktu
- dítě potřebuje vědět, kde je doma, rozumět tomu, proč nevyrůstá s rodiči
- dítě potřebuje vědět, co se stalo/děje s jeho rodiči
- dítě potřebuje mít u sebe někoho, komu důvěřuje a kdo ho má rád

- vím, zda pracuji na návratu dítěte k rodičům, navázání vztahu s rodičem nebo udržení stávajícího kontaktu
- zhodnocení rizik mi pomáhá na nic nezapomenout, pojmout téma v širším kontextu
- rizika hodnotím u všech – dítěte, rodičů i pěstounů

K čemu kontakt dítěti bude?

- Zabrání kontakt prožívání dvojí loajality a pomůže dítěti ukotvit se v nové rodině?
- Ujistí se dítě, že jsou rodiče v pořádku a pomůže mu to snáze si zvyknout v nové rodině?
- Pomůže dítěti pochopit, proč nemůže být se svými rodiči?
- Podpoří vývoj dítěte tím, že mu poskytne vědomí vlastních kořenů?
- Umožní mu pokračovat v přínosných vztazích z minulosti?
- Pomůže mu vyrovnat se s tím, co se stalo?
- Pomůže dítěti rozvíjet vztahy, které pro něj budou užitečné do budoucna?
- Nezpůsobí dítěti trauma tím, že bude znovu v blízkosti osob, které mu ubližovali nebo ho před ubližováním neochránili? Nezažije dítě znovu nejistotu v tom, zda ho noví rodiče dokáží ochránit?

Formulář pro vyhodnocení rizik kontaktu

- je pomocník, ne návod
- jeho použití nesmí být jednorázové, kontext v čase je důležitý
- předpokládá u pracovníka znalosti z oblasti citové vazby, vývojové psychologie a identity dítěte
- nedefinuje co a jak má pracovník dělat, pouze ho vede, kudy o dítěti a formě kontaktu přemýšlet
- počítá s tím, že pracovník má k dispozici Vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, tj. má dostatek informací o dítěti a jeho potřebách ve všech oblastech vývoje

formular_vyhodnoceni_rizik_kontaktu_(Excel 2013)-1 [jen pro čtení] - Excel

COUBOR DOMŮ VLOŽENÍ ROZLOŽENÍ STRÁNKY VZORCE DATA REVIZE ZOBRAZENÍ VÝVOJÁŘ

A1 : X ✓ fx

Rádek vzor

Formulář pro vyhodnocení rizik kontaktu

Instrukce

JAK PRACOVAT S FORMULÁŘEM

Před použitím formuláře doporučujeme přečíst nejprve manuál Kontakt dětí v náhradní rodinné péči s biologickou rodinou.

Při použití formuláře pracovník buď označuje nabízené možnosti, nebo i sám doplňuje text do připravených rámečků. Formulář je nastaven tak, aby bylo zajištěno jeho úplné vyplnění. V opačném případě upozorňuje, kde je třeba informaci doplnit. Pracovník postupně vyplní listy: Zákl. info, Rodič, Dítě, Pečující. (Nelze-li na některé výroky odpovědět, zobrazí se automaticky tyto výroky v listu Zjistit). V případě, kdy je v popisu rizika více příkladů a v realitě platí jen jeden z toho, nebo je to mírně jiný projev, tak pracovník zaškrťává „ano“ pro riziko.

Po vyplnění jednotlivých listů bude mít pracovník k dispozici dva výstupní formuláře - část A (do které sám nic nevyplňuje) a část B. V části A se automaticky zobrazí všechna rizika, která v aktuálně nastavené formě a frekvenci kontaktu existují a se kterými je třeba dále pracovat. Tato rizika jsou rozdělena na vysoké, střední či nízké (červená, oranžová a zelená barva, resp. tři, dva nebo jeden vykřičník). V části B pracovník navrhuje opatření k odstranění zjištěných rizik a stanovuje formu a frekvenci dalšího kontaktu.

Instrukce Zákl.info Rodič Dítě Pečující Zjistit Výstupní formulář A Výstupní formulář B

Dítě

Nejsou vyplněny všechny položky!

ANO	NE / NEMÁ SMYSL HODNOTIT	ZATÍM NEVÍM, MUŠÍM ZJISTIT	POVINNÉ ZDŮVODNĚNÍ, POKUD ZAŠKRTNU RIZIKO ANO
-----	--------------------------------	-------------------------------	--

ZMĚNY V PÉČI O DÍTĚ V MINULOSTI

Nejsou vyplněny všechny položky!

28. Dítěti se v době před odebráním od rodiče střídaly pečující osoby (teta, babička, dospělý sourozenec, sousedka atd.)	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	Rodina se opakovaně stěhovala po příbuzných a ubytovnách.
29. Dítěti se v době po odebrání od rodičů ještě min. 1x změnila pečující osoby (personál zařízení, přechodní pěstouni)	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	

doplňte STRUČNÉ zdůvodnění

CHOVÁNÍ, PROŽÍVÁNÍ A VZTAH K BIOLOGICKÉMU RODIČI PŘI KONTAKTU (OSOBNÍ, TELEFONICKÝ, PÍSEMŇÝ)

Nejsou vyplněny všechny položky!

30. Vyhýbá se nebo se snaží vyhnout fyzickému kontaktu s rodičem, schovává se (ve smyslu aktivního vyhýbání se)	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
31. Je nejisté, v rozpacích, vyhýbá se očnímu kontaktu (ve smyslu pasivního vyhýbání se)	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
32. Nevítá se uvolněně s rodičem	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	Po příchodu rodiče zůstává u své hry, na výzvu pěstouna rodiče pozdraví.

doplňte STRUČNÉ zdůvodnění

doplňte STRUČNÉ zdůvodnění

Formulář mám vyplněný a co dál?

- sdílím zjištění s OSPOD a dalšími, kdo rozhodují o nastavení kontaktu
- po dohodě pracuji na zmírnění zjištěných rizik, tak aby u konkrétního dítěte byl kontakt bezpečný a prospěšný
- inspiraci k nastavení kontaktu můžu hledat v manuálu, do kterého jsme posbírali zkušenosti z praxe a propojili je s teoretickými znalostmi z oblasti citové vazby dítěte a vývojové psychologie
- vyhodnocení rizik je jen začátek – zásadní je, jak poté pracovník dokáže pracovat s dítětem, rodiči i pěstouny; jak je na kontakt připravuje, jak vyhodnocuje jeho průběh, atd.
- není kontakt bez práce na identitě dítěte...



Co v manuálu najdete?

- Teoretická východiska
- Kdy a jak lze Formulář použít
- Tipy pro nastavení kontaktu u různých forem NRP
- Specifická témata
 - Sourozenecký kontakt
 - Telefonický kontakt malých dětí
 - Přespávání u rodiče
 - Rušení termínů na poslední chvíli
 - Kontakt s více lidmi z rodiny
 - Mentální hendikep u rodiče
 - Nespolupráce pěstounů
 - ...



pozvánka na seminář

Kontakt dětí v náhradní rodinné péči s biologickou rodinou

– představení Formuláře na vyhodnocení rizik kontaktu

ve čtvrtek, 12. 3. 2020 od 9:00

v zasedací místnosti Krajského úřadu Kraje Vysočina

(Žižkova 1882/57, 587 33 Jihlava, budova B, zasedací místnost B 3.16)



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost


Kraj **Vysočina**

Děkuji za pozornost!

Vzhledem k tomu, že předpokládáme průběžnou aktualizaci formuláře i metodických postupů, uvítáme Vaše zkušenosti z praxe s formulářem.

Kontaktní e-mail: amalthea@amalthea.cz

Formulář a publikace ke stažení na: www.kontaktdetivnrp.cz